

A wide-angle photograph of a desert landscape featuring rolling sand dunes. The dunes are a warm, golden-brown color and are set against a clear, bright blue sky. The lighting suggests a sunny day, with soft shadows cast across the sand. In the foreground, there are faint, winding tracks in the sand. A semi-transparent white box with a thin black border is centered in the lower half of the image, containing the text.

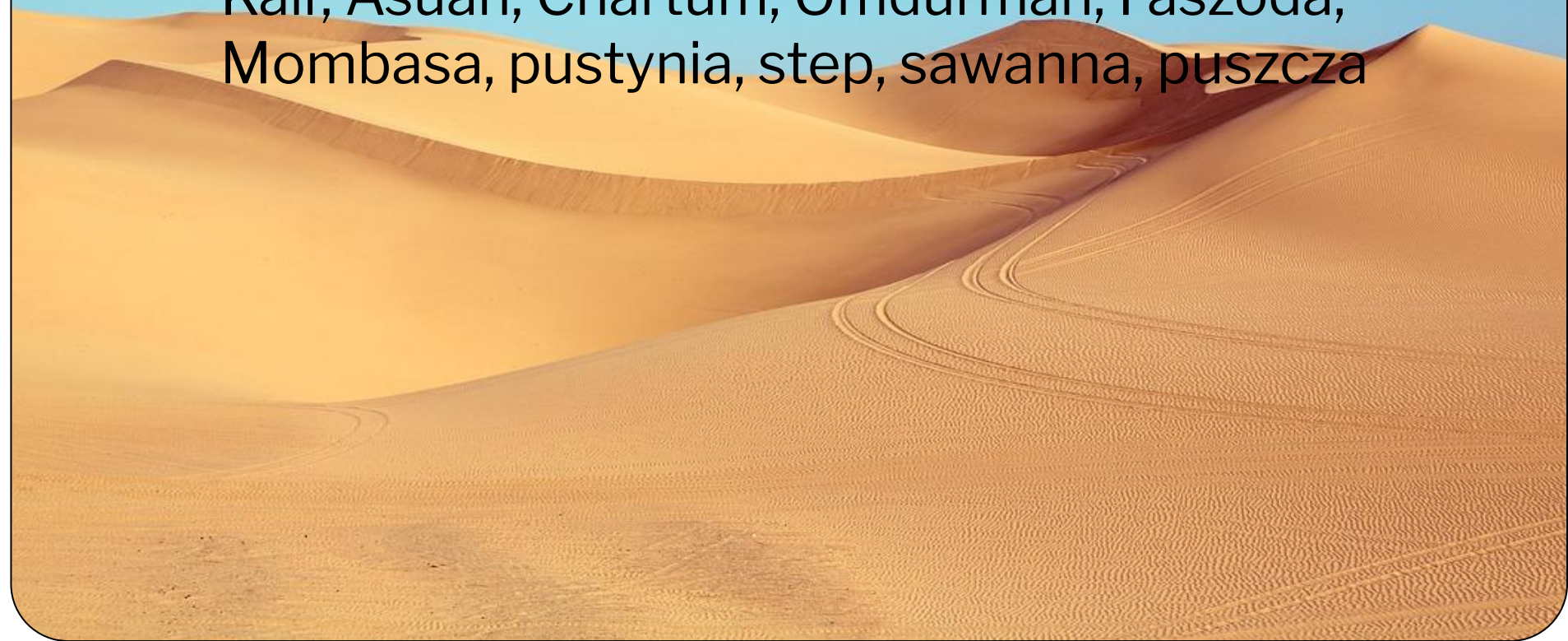
Temat lekcji: Wyprawa do
egzotycznego świata.

Geneza powieści „W pustyni i w puszczy”

W styczniu 1891 r. Henryk Sienkiewicz wyruszył w podróż na Czarny Łąd. Podczas tej wyprawy powstały „Listy z Afryki” oraz wydana 20 lat później powieść przygodowo- -podróżnicza „W pustyni i w puszczy” – ostatnie dzieło pisarza, który zamieścił w nim własne obserwacje i wrażenia z podróży. Sienkiewicz chciał, aby utwór był przeznaczony nie tylko dla młodzieży, lecz także dla dorosłych czytelników. „W pustyni i w puszczy” wydrukowano po raz pierwszy w latach 1910–1911 jako powieść w odcinkach na łamach „Kurierza Warszawskiego”. W formie książkowej utwór został wydany w 1912 r. Pomysł na postać Stasia autor zaczerpnął z historii jedyne go syna polskiego inżyniera pracującego przy budowie Kanału Sueskiego. Chłopiec został porwany przez handlarzy niewolników i nigdy się nie odnalazł. Pierwowzorem Nel była 10-letnia Wandzia Ulanowska – córka przyjaciela Sienkiewicza.

Elementy świata przedstawionego

- czas akcji: grudzień 1884 r. – sierpień 1885 r.
- miejsce wydarzeń: Afryka – Port Said, Medinet, Kair, Asuan, Chartum, Omdurman, Faszoda, Mombasa, pustynia, step, sawanna, puszcza

Bohaterowie:

- Staś Tarkowski, Nel Rawlison, Kali, Mea, Henryk Linde, Fatma, Smain, Idrys, Gebhr i Chamis, Dinah, Władysław Tarkowski, pan Rawlison, doktor Clary, kapitan Glen, Mahdi, pies Saba, słoń King

Dobrzy i źli na kartach powieści

- Zadanie nr 1
- Podzielcie bohaterów wymienionych w kolejnym slajdzie na głównych, drugoplanowych i epizodycznych. Imiona i nazwiska pierwszych z nich podkreślcie dwiema liniami, postaci drugoplanowych – jedną ciągłą linią, a epizodycznych – linią przerywaną. Następnie zapiszcie podkreślone wyrazy obok odpowiednich określeń.

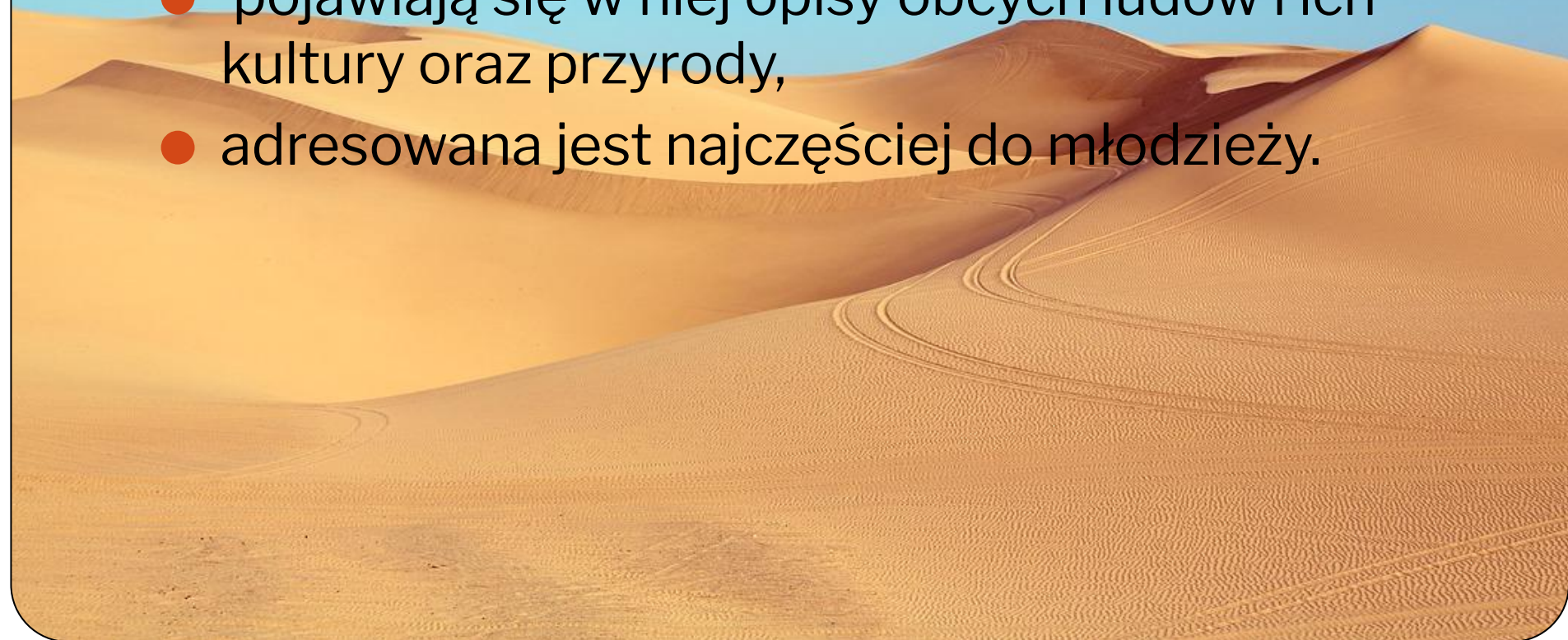
**Dinah, Władysław Tarkowski, doktor Clary, Staś Tarkowski,
Gebhr, pani Olivier, Chamis, Hatim, Mea, inżynier
Rawlison, Nel Rawlison, Kali, Fatma, Henryk Linde**

- dziecko pustyni –
- dobre Mzimu –
- krewna Mahdiego –
- syn Chadigiego –
- król wioski Wa-hima –
- stary szejk –
- Szwajcar –
- dyrektor –
- piastunka –
- Sudańczyk –
- ukąszona przez skorpiona –
- inżynier –
- z plemienia Dinka –
- krewny Nel –

Cechy powieści podróżniczej

- opowiada o podróżach, zazwyczaj do egzotycznych krajów,
- jej bohaterowie przeżywają wiele przygód,
- pojawiają się w niej opisy obcych ludów i ich kultury oraz przyrody,
- adresowana jest najczęściej do młodzieży.

Wymowa utworu

- To podróżnicza powieść dla młodzieży. Opowiada o losach dzieci porwanych przez Sudańczyków. Po ucieczce Staś i Nel wspólnie przemierzają Afrykę. Podczas tej nieplanowanej i niebezpiecznej podróży między innymi uciekają z rąk Beduinów, ratują wziętego do niewoli Kalego i spotykają niezwykłego podróżnika Lindego.

Zwierzęta w utworze

- Zadanie nr 2
- Wypisz zwierzęta, jakie towarzyszyły bohaterom i jakie dzieci spotkały podczas podróży po Czarnym Łądzie.

